

Козацький край

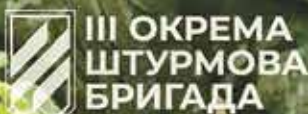
№ 8 (138),
серпень 2024 року

ЧЕРКАЩАНИ – В ЕПІЦЕНТРИ ОБОРОНИ Й АТАК

Наші козаки – серед кращих у боях на Сході. На найгарячішому Покровському напрямку оборони воює нині 159-й окремий батальйон Черкаської 118-ї бригади тероборони (комбат – Сергій Лугеря). А під час прориву українських військ на Харківському напрямку відзначилися бійці 1-го і 2-го батальйонів Третьої штурмової бригади (комбати "Сліп" і "Ролло" з Черкащини)

ІІІ ОКРЕМА
ШТУРМОВА
БРИГАДА

ЧИТАЙ ЩОДНЯ СВІЖІ НОВИНИ НА НАШІЙ ФЕЙСБУК-СТОРІНЦІ: COSSACKLANDUA

ФОТОФАКТИ

Художники з двох міст Черкащини: Анастасія Шепета з «найбільш західного» райцентру області – Умані та Сергій Лобода з центру обласного ліво-бережжя на сході – Золотоноші.

Незадовго до 11 вересня, Всесвітнього дня боротьби з тероризмом вони, не змовляючись, присвятили свої роботи двом містам-героям Донеччини, які були зруйновані російськими терористами. Лобода прикрасив стіни золотоніської багатопверхівки, де живе, муралами із зображенням ліхтаря, чорних котів і синьо-жовтої синички з новою назвою вулиці – Героїв Маріуполя. А Шепета розмістила у солдатському шоломі міні-діараму: дві маленькі фігурки українських воїнів – біля мініатюрних копій настінних муралів двох будинків у Бахмуті, знищених росіянами навесні 2023-го. На цих муралах до Дня міста Бахмут у вересні 2020 року була зображена щаслива українська родина: мама з донькою і батько з сином. Окупантам-московитам і бахмутські будинки, і малюнки дуже муляли їх ненажерливі очі...

27 вересня світ відзначатиме ще одну дату – Міжнародний день туризму. Сподіваємось, твори митців із Золотоноші й Умані допоможуть повернути туристів і на визволену від ворога й відбудовану Донеччину.

НА ЧЕРКАЩИНУ ПРИБУВ ЕВАКУАЦІЙНИЙ ПОТЯГ З ДОНЕЧЧИНИ: В ОБЛАСТІ ЖИВЕ ВЖЕ БІЛЬШЕ 94 ТИС. ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ

У ніч проти 26 серпня на Черкащині зустріли евакуаційний потяг із Донеччини. Перший цьогоріч.

Про це повідомив на своїй фейсбук-сторінці очільник Черкаської ОВА Ігор Табурець.

«Ще 114 вимушених переселенців тепер знайдуть прихисток у нас в області. Родини з дітьми, пенсіонери, люди з інвалідністю... Їхні життя понищила росія, позбавивши дому. Наші соцслужби, рятувальники, партнери з обласної організації Червоного Хреста України, БФ «Право на захист» відразу включились у роботу. Надали потрібну допомогу, доправили до нових домівок.

Натепер Черкащина вже прихистила понад 94 тисяч внутрішньо переміщених осіб. Це ті, хто лишився в нас на постійне проживання», – повідомив Ігор Табурець.

ЗОЛОТОНІЩИНА, ЯКУ ОЧОЛИВ КАДРОВИЙ ВІЙСЬКОВИЙ, ВІДПРАВИЛА НА ФРОНТ КОЛОНУ ПОТУЖНИХ ПІКАПІВ

Розпорядженням Президента України №87 від 21 серпня новим головою Золотоніської районної державної адміністрації призначено Юрія Дудку.

Юрій Дудка – уродженець міста Золотоноша. На момент розвалу Радянського Союзу закінчував навчання у Смоленському вищому зенітно-ракетному інженерному училищі. У 1992 році молодому випускнику-лейтенанту пропонували залишитися жити й служити в росії. Категорично відмовився – повернувся в Україну служити рідному війську й державі. На сьогодні має дві вищі освіти – інженер з експлуатації радіотехнічних засобів та магістр військового управління, офіцер військового управління оперативно-тактичного рівня. Має досвід керівної роботи у органах Державної податкової служби України та ще більший – у Збройних Силах України.

Посвідчення новому очільнику району вручав у Золотоноші особисто начальник Черкаської обласної військової адміністрації Ігор Табурець.

«Вітаю це призначення. Вважаю абсолютно логічним, коли районну військову адміністрацію очолює кадровий

військовий, – коментує очільник однієї з фракцій Золотоніської міськради Владислав Кулінич. – Для мене слова «військовий» і «дисципліна» – практично синоніми. Думаю, в часі війни таке

право здійснювати їх протягом 10 років!

Ч о -
т р и

Юрій Дудка вітає відправлення пікапів на фронт як той, хто з власного досвіду знає важливість мобільності для бійців

призначення сприятиме налагодженню чіткої взаємодії всіх міських і районних структур. Знаю Дудку як ефективного керівника з високими морально-діловими якостями, здатного до прийняття швидких вольових рішень».

До речі, Золотоніщина постійно демонструє високу свідомість і розуміння необхідності допомоги ЗСУ. Зокрема, днями одне з сільськогосподарських підприємств, оформляючи право власності на землю у межах міста, що досі перебувала у них в аренді, сплатило більш як 43 мільйони гривень, з яких, після сплати податків державі до міського бюджету Золотоноші потрапить майже 40 мільйонів. Ці кошти буде спрямовано на потреби, пов'язані з часом війни. Саме враховуючи ці нюанси, підприємство вирішило зробити усі мільйонні виплати всього за два місяці, хоча мала

новеньких потужних пікапи після відповідного дооснащення днями вирушають до 157-го окремого батальйону 118-ї бригади тероборони. Ці автомобілі допоможуть нашим воїнам швидко та безпечно дістатися до найважливіших точок. Цінний автотранш для золотоніських тероборонівців забезпечений завдяки спільним зусиллям Ірклівської та Золотоніської територіальних громад.

«Дякуємо за вашу непохитну позицію та виконання пріоритетного завдання!» – написав на своїй фейсбук-сторінці, звертаючись до громад, очільник Золотоніської РВА Юрій Дудка.

Для довідки: підрозділи Черкаської бригади тероборони задіяні на Південному і Східному фронтах та на прикритті кордонів нашої держави. Бойові завдання постійно змінюються – для їх виконання необхідні мобільність і маневреність. Допомагаючи 118-й, ви допомагаєте захищати і спокій Черкащини!

Військовий – військовому: посвідчення новому очільнику РВА вручив очільник ОВА, генерал Ігор Табурець.

УДАРОМ ШАХЕДА ПО СЕЛУ НА ЗОЛОТОНІЩИНІ ПОТРИВОЖИЛИ ДАВНЄ ПРОРОЦТВО ГЕТЬМАНА ПОЛУБОТКА, ЯКИЙ ТУТ НАРОДИВСЯ

Про підготовку масового авіаудару зловивою, мстивою і підступною московською Захід попереджав Україну напередодні 24 серпня, Дня Незалежності. Терористи з росії децю забарилися і нанесли удар 26 серпня, але він став одним з наймасштабніших від початку вторгнення – спрямували на Україну більше двохсот крилатих ракет і шахедів водночас.

Один з десяти шахедів, які цього разу були збиті над Черкащиною, впав у селі Шрамківка Золотоніського району. Повідомляючи про це у соцмережах, очільник обласної військової адміністрації Ігор Табурець назвав день «надтяжким» і зазначив, що в Шрамківці пошкоджень зазнали водночас 17 домогосподарств: позносило дахи, повибивало вікна й двері, пошкоджено десятикіловольтну лінію електропередач. До ліквідації наслідків одразу приступили

Ударом по рідному селу гетьмана Полуботка путін наступив на граблі, загублені Петром Першим?..

відповідні служби...

У чому особливість саме цього нальоту для Черкащини?

Село Шрамківка, засноване майже чотири століття тому козацьким полковником Шрамком, – знакове для історії не лише окремо взятої області, а й всієї України. Звідси родом були персонажі знаменитого історичного роману Пантелеймона Куліша «Чорна рада. Хроніки 1663 року» (перша назва твору «Сотник Шрамко і його

сини»). На хуторі Полуботківка, який у межах сучасного села Шрамківка, 1660 року народився і прожив перші шість років майбутній гетьман України Павло Полуботок.

За звинуваченням у прагненні звільнення з-під московського ярма, гетьман Павло Полуботок був ув'язнений царем Петром Першим і помер у застінках тюрми в Петербурзі... Це сталося рівно 300 років тому, у груд-

ні 1724 року. Легенда, яка широко відома в Україні і в росії, каже: Петро прийшов побачити Павла у каземати Петропавлівської фортеці, де того утримували. І був вражений обіцянкою, що й сам довго не проживе – за те, що намагається нищити свободу українців. Пророцтво гетьмана родом із Золотоніщини збулося негайно: після його смерті і цар Петро не прожив навіть 40 днів...

Як відомо, нинішній півтораметровий правитель росії прагне рівнятися на двохметрового царя Петра, – зокрема, і в нищенні українців, і в одержимості ідеєю «вихода к морям», і в намаганні переписати історію, і в спробах диктувати Європі якісь схиблені вимоги.

Схоже, кремлівський вождь наступив на граблі, загублені його кумиром три століття тому: зачепивши давнє козацьке село, звідки родом Полуботок – нагадав і про давнє гетьманське пророцтво. Цікаво: що саме велике й монументальне розвалилося в росії протягом найближчого місяця – за маленьку Шрамківку і сотні поруйнованих міст і сіл України?..

Павло й Петро у Петропавлівській фортеці: знаменита картина Василя Волкова, написана 1900 року, фіксує мить, коли російський цар вислуховує пророцтво українського гетьмана...

УМАНСЬКУ «СОФІЇВКУ» ВНЕСУТЬ ДО СПИСКУ СВІТОВОЇ СПАДЩИНИ ЮНЕСКО

Презентовано номінаційне досьє для включення уманського дендропарку «Софіївка» до Списку світової спадщини ЮНЕСКО. Про це повідомляє експрем'єр-міністр і экс-віце-спікер Верховної Ради України, уродженець Черкащини Микола Томенко.

На Круглому столі «Розробка концепції розвитку Національного дендрологічного парку «Софіївка» було презентовано номінаційне досьє, для подання його до Репрезентативного списку об'єктів світової культурної спадщини ЮНЕСКО. Документ розроблено командою Науково-дослідного інституту парку на чолі з директором Володимиром Грабовим.

Під час обговорення Микола Томенко зауважив про важливість застосування короткої процедури розгляду українського номінанта з огляду на те, що він перебуває під загрозою: «Як відомо, в Умані неподалік парку 28 квітня 2023 року російська орда вбивць, варварів та мародерів завдала ракетного удару по житловому будинку, унаслідок чого загинули 23 особи, включно з шістьма дітьми», – нагадав Микола Томенко.

Позицію Томенка підтримали відомі українські мистецтвознавці та історики, зокрема Олена Сердюк.

Нині важливо, щоб Міністерство культури та Національна комісія України у справах ЮНЕСКО якнайшвидше розглянула номінаційне досьє та підготували офіційне подання до Комітету всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

«Недаремно ж наш оргкомітет ще в 2007 році включив «Софіївку» до переліку «7 Чудес України». Тож сподіваємося, що ця історико-культурна та природна перлина стане гідним репрезентантом України у світовій спадщині ЮНЕСКО. Нагадаю, що в 2000 році «Софіївку» також було включено до Попереднього списку світової культурної та природної спадщини ЮНЕСКО», – наголошує Микола Томенко.

РЕЖИСЕР ІЗ США ВІДЗНЯВ ФІЛЬМ, У ЯКОМУ Є ДВОЄ СПІВАКІВ З ЧЕРКАС

«Озброєні пісню» – зворушливі історії українських виконавців про боротьбу, мужність та голос нашої держави у світі. Побачити цей фільм у кінотеатрах України можна вже з 12 вересня.

Стрічка розповідає про Святослава Вакарчука, Світлану Тарабарову, Сашу Чемерова, Катерину (Пташку) Поліщук та інших музикантів та музиканток, деякі з них стали на захист України у 2022 році. Зокрема, і про уродженців Черкас – лідера гурту «Бумбокс» Андрія Хливиюка та очільника фронтового «Культурного десанту» Колю Сергу.

Режисером фільму «Озброєні пісню» став американець Раян Сміт, володар премії «Еммі» за документальний фільм «NFL 360: Хто, якщо не ми» про українських гравців в американський футбол, що приєдналися до лав ЗСУ на початку повномасштабного вторгнення.

Світова прем'єра фільму «Озброєні пісню» (в англійському прокаті «Soldiers of Song») відбулася влітку 2024 року на кінофестивалі Трайбека в Нью-Йорку, що у США. Фестиваль Трайбека заснований актором Робертом Де Ніро задля стимулювання економічного та культурного відродження нью-йоркського Мангеттену після терористичної атаки на Всесвітній торговий центр 11 вересня 2001 року.

ДО УВАГИ ЖИТЕЛІВ ЧЕРКАЩИНИ! КОРИСНІ НОМЕРИ: ЯК ЖИТЕЛЯМ ЧЕРКАЩИНИ ЗВЕРНУТИСЯ В ЕКСТРЕНІ СЛУЖБИ У ВИПАДКУ ВІДСУТНОСТІ МОБІЛЬНОГО ЗВ'ЯЗКУ

Важливе повідомлення у соцмережах опублікував очільник Черкаської обласної військової адміністрації Ігор Табурець.

Цитуємо його повністю: «Якщо немає мобільного та стаціонарного зв'язку (винятково в такому випадку!!!), звертайтеся до екстрених служб Черкащини через месенджери.

Використовуйте для цього будь-яку точку доступу до інтернету: безпосередньо у вас удома чи в сусідів, у магазинах, кафе, торговель-

них центрах, пунктах незламності, будівлях органів влади та ін. Якщо немає світла – де є фіксований або супутниковий інтернет із резервним живленням. Заздалегідь визначте найближчі точки доступу до вас».

ТЕЛЕФОННІ КОНТАКТИ ДЛЯ ЗВЕРНЕННЯ ДО ЕКСТРЕНИХ СЛУЖБ:

■ Служба порятунку (замість 101):

• 063-977-53-37 (WhatsApp, Telegram, Viber, Signal)

• 067-474-44-98 (WhatsApp, Viber)

■ Поліція (замість 102):

• 067-380-14-14 – відділ служби «102» (WhatsApp, Telegram, Viber)

• 067-381-42-21 – чергова частина ГУНП (WhatsApp, Telegram, Signal)

• телеграм-канал «Безпечна Черкащина» https://t.me/bezpechna_cherkashina

■ Швидка допомога (замість 103):

• 099-139-62-88 (WhatsApp, Telegram, Viber)

• Skype live:..cid.37b89e87713482d0 (otcemdmk103@gmail.com) – Черкаська область ЕМД.

Якщо не вдається зв'язатися з необхідною екстреною службою, контакуйте з операторами інших.

ЗАПИШИТЬ НОМЕРИ ЕКСТРЕНИХ СЛУЖБ У СПИСОК КОНТАКТІВ НА ВАШОМУ ТЕЛЕФОНІ!

ВИПЛАТИ 3 ВЕРЕСНЯ ДЛЯ ВНУТРІШНЬОПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ

У серпні 2024 року термін виплати допомоги на проживання для значної частини внутрішньо переміщених осіб вразливих категорій закінчився. Ці ВПО отримували виплату щонайменше з липня 2023 року, а більшість з них – півтора чи два роки.

Втім, для продовження підтримки ВПО, які перебувають у найбільш складних життєвих обставинах, **Уряд продовжив ці виплати ще на 6 місяців – тобто до лютого 2025 року.**

Виплати буде продовжено автоматично, додатково нікуди звертатися не потрібно.

Допомога для громадян, які проживають в Україні і мають статус внутрішньо переміщених осіб, становить:

- для осіб з інвалідністю та дітей – **3000 грн;**
- для інших осіб – **2000 грн.**

Отримувати гроші можна 15-го та 28-го числа кожного місяця.

ВИПЛАТИ 3 ВЕРЕСНЯ ДЛЯ ВІЙСЬКОВИХ

Базовий оклад мобілізованих військовослужбовців у вересні 2024 року становить **20 тисяч гривень**. До цієї суми може додаватися **13 тисяч гривень** за військове звання, таким чином загальна виплата може складати **33 тисячі гривень**.

В залежності від досвіду, наявності відряджень, звання та інших чинників може бути різна сума надбавки. Постановою Кабміну № 168 передбачено такі грошові надбавки:

30 тисяч гривень – для військовослужбовців, які виконують бойові або спеціальні завдання в умовах військової агресії з боку РФ, забезпечуючи оборону України, захист безпеки населення та державних інтересів;

50 тисяч гривень – для військовослужбовців, які виконують бойові чи спеціальні завдання в органах військового управління, штабах та командуваннях;

70 тисяч гривень – додаткова виплата для захисників, які перебувають на лінії першого ешелону або в зоні виконання завдання протягом місяця;

100 тисяч гривень – для військовослужбовців, які перебувають у зоні активних бойових дій, проходять лікування або реабілітацію внаслідок контузій, травм чи каліцтв; також 100 тисяч гривень нараховують військовослужбовцям, які потрапили у полон, гроші виплачуються увесь термін перебування в неволі.

СОЦІАЛЬНІ ВИПЛАТИ НА ДІТЕЙ ІЗ 1 ВЕРЕСНЯ

Так, максимальний розмір допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами для жінок, що працюють – 106 500 грн на місяць, а мінімальний – 7 100 грн на місяць.

Розмір допомоги жінці, яка офіційно працевлаштована, залежить від її заробітної плати за останні 12 календарних місяців роботи перед декретною відпусткою. Для безробітної допомогу визначають на основі допомоги з безробіття. Непрацевлаштовані жінки отримують 25% прожиткового мінімуму для працездатної особи – 757 грн.

Виплати від держави після народження малюка у вересні залишилися у розмірі 41 280 грн. Проте повну суму дають не одразу. З них – 10 320 гривень – одноразова виплата та 860 гривень – щомісячна упродовж трьох років.

Виплати матерям-одиначкам у вересні:

- на дітей до 6 років – 2 563 грн;
- на дітей від 6 до 18 років – 3 196 грн;
- на студентів стаціонару віком від 18 до 23 років – 3 028 грн.

Виплати на дітей під час війни 2024 у якості аліментів мають такий діапазон:

- для дітей до 6 років – 2 563 грн;
- для дітей від 6 до 18 років – 3 196 грн;
- для дітей 18-23 років – 3 028 грн.

Максимальна сума аліментів не може перевищувати 10 прожиткових мінімумів. Для дітей до 6 років – 25 630 грн. Для дітей від 6 до 18 років – 31 960 грн.

У вересні виплати дітям, над якими встановлено опіку, також залишилися без змін:

- на дітей до 6 років – 6 407,5 грн;
- на дітей від 6 до 18 років – 7 990 грн.

Якщо дитина з інвалідністю, то розмір виплат більше:

- на дітей до 6 років – 8 970,5 грн;
- на дітей від 6 до 18 років – 11 186 грн.

Багатодітні родини у вересні отримують від держави соціальні виплати на кожну дитину у розмірі 2 100 грн.

НАРОДНІ ПРИКМЕТИ ВЕРЕСНЯ

Хороший врожай на горіхи – хороший врожай хліба у наступному році.

Великі і високі мурашині купи восени – на сувору зиму.

Бджоли восени щільно віском заліплюють, залишаючи ледь помітний отвір – на холодну зиму; залишають його відкритим – до теплої зими.

Багато ягід горобини – осінь буде дощова, мало – суха.

Якщо в дощову ніч сова часто пугає – бути завтра добрій погоді.

Вересневий дощ, що почався вранці, довго не йтиме.

Якщо у буряків багато сухої гички – осінь буде тепла й суха.

Якщо осінь багата на гриби – зима буде тепла.

Добре вродили опеньки – буде врожай жита наступного року.

Якщо в лісі мало грибів, а багато жолудів – чекай суворой зими.

Блимають вночі зірки на небі – посиляться вітер і погіршиться погода.

Лебеді летять з півночі на південь пізно – осінь буде затяжною і теплою.

Якщо багато павутиння і шпаки не поспішають відлітати, то осінь погодою порадує.

На рослинах багато павутиння – тепла погода утримається.

Якщо під час дощу павуки плетуть свої тенета – дощ невдовзі припиниться.

Павуки бояться вологи й рідко виходять на полювання вранці. Тому, як зазриміть вранці павука, а роси немає, – буде погідний день.

З ночі не з'явилася роса, а по низів'ях немає туману – на

негоду.

Якщо суцільний туман не зникає після сходу сонця, то незабаром настане мінлива погода.

Туман уранці піднімається, утворюючи хмари, – на дощ; падає на землю – на суху погоду.

Осінь ясна – зима холодна. Грім у вересні нагадує про теплу й довгу осінь, а в жовтні – малосніжну зиму.

Дружний відліт у вирій птахів – ознака суворой зими.

Коли журавлі пролітають низько над землею, то це точна прикмета, що вже недалеко й зима, похолодання, а то й морози.

Щедро вродили горіхи на ліщині – зима має бути суворой і сніжною.

Ясна горобина і завчасно почервоніла – на сувору й сніжну зиму.

Мало павутиння –

до сухої осені.

Чим сильніший вітер, тим менша ймовірність місцевих заморозків.

Восени довго не зникають мухи – осінь буде затяжною і сніг ляже пізно.

Кричать журавлі, надвечір розкурикалися півні чи шуліки кружляють у повітрі з тужливим покрикком – на негоду.

Чим тепліший і сухіший вересень, тим пізніше прийде зима.

Кури починають рано линяти – до ранньої і холодної зими, а коли довго не скидають пір'я, то осінь буде сухою.

Перед дощем на листі верби з'являються краплі.

Якщо вирости шишки на ялинах низу – на ранні морози, а зверху – на пізні.

ПОСІВНИЙ КАЛЕНДАР НА ВЕРЕСЕНЬ 2024 РОКУ

ФАЗИ МІСЯЦЯ

І ЇХНІЙ ВПЛИВ НА ПОСАДКИ

Досвідчені садівники добре знають, що фази Місяця відіграють важливу роль у врожайності та успішності посадок. Місячний календар на вересень 2024 року допоможе вам обрати найкращий час для різних робіт на городі.

Новий Місяць (9 вересня). У цей період, а також два дні до і після нього, рекомендується утриматися від будь-яких посадкових робіт. Земля ніби відпочиває, набираючись сил для нового циклу.

Перша чверть (16 вересня). Це ідеальний час для посадки коренеплодів та пересадки багаторічних рослин. Різні культури отримують додатковий імпульс до росту і вкорінення.

Повний Місяць (24 вересня). Посадками та сівбою займатися не варто. Однак, цей період ідеальний для боротьби з бур'янами та шкідниками, оскільки вони стають слабшими.

Остання чверть (30 вересня). Сприятливий час для посіву зелених культур та підготовки ґрунту до зими. Земля готова прийняти останні насіння перед настанням холодів.

ЩО СІЯТИ ТА САДИТИ У ВЕРЕСНІ?

Зелень. Шпинат, кріп, петрушка та щавель – ці культури можна сіяти протягом усього вересня. Вони швидко сходять, і ви зможете зібрати свіжий врожай до настання холодів.

Озимий часник. Найкращий час для його посадки – середина та кінець вересня. Це дозволить часнику добре вкор-

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НД
26	27	28	29	30	31	1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

● – сприятливі дні
● – несприятливі дні

нитися та пережити зимові морози.

Сидерати. Якщо ви хочете збагатити ґрунт перед наступним сезоном, посійте люпин, гірчицю або редьку олійну. Ці рослини покращать структуру ґрунту та додадуть корисних речовин.

Квіти. Тюльпани, нарциси, гіацинти – їх можна висаджувати в останню де-

каду вересня. Вони потішать вас раннім цвітінням весною.

Багаторічники. Вересень – чудовий час для пересадки та поділу багаторічних рослин, таких як ірис, півонії та флокси. Найкраще займатися цим у першій половині місяця, коли ґрунт ще теплий.

«ДОВБИК – ПРОСТО ЗВІР»: КАПІТАН РИМСЬКОГО КЛУБУ ВИСОКО ОЦІНИВ ФУТБОЛІСТА З ЧЕРКАС

Артема Довбика, який нещодавно перейшов з іспанського футбольного клубу «Жирона» до італійської «Роми», високо оцінив Лоренцо Пеллегріні, капітан команди з Риму, за яку черкашанин гратиме. «Він живе заради голів – Довбик той, хто хоче весь час опинятися на останніх 16 метрах перед воротами або, принаймні, в зонах, в яких він знає, як йому забити гол. Довбик любить грати глибоко. І коли йому це вдається, він просто звір. А ще, коли під час останнього тренування працювали на фізику на похилій лаві, то Довбик робив ці вправи на груди з вагою в 35 кілограм...», – наводить слова Пеллегріні на адресу

черкашанина видання Il Messaggero.

Цікаво, що в першій же грі за римський клуб Довбику довелося зіграти проти... свого друга і земляка з Черкас Віталія Миколенка: у серпні англійський «Евертон» Віталія Миколенка зустрівся у товариському матчі з італійською «Ромою» Артема Довбика.

Миколенко з'явився у стартовому складі своєї команди, а Довбик вийшов в основі римського гранду. Обидва футболісти з Черкас відіграли всі 90 хвилин.

Нашим співвітчизникам не вдалося відзначитися результативними діями, а їхні команди обмінялися голами та розійшлися нічиєю 1:1.

Нагадаємо: Миколенко виступає за англійців із січня 2022 року, контракт Віталія з клубом діє до літа 2026-го. Довбик перейшов

до італійської «Роми» цього літа з іспанської «Жирони» та підписав угоду до 30 червня 2029 року.

ЛІКАРКА З КАНЕВА ВЛАШТУВАЛА СЕРПНЕВУ ФОТОСЕСІЮ СЕРЕД СНІГІВ АНТАРКТИДИ

Червона хустка з Канева на Черкащині має шанс потрапити у підручники з історії України й Антарктиди.

Ясна річ, ми трохи перебільшуємо подію, але вона дійсно світла й викликає позитивні емоції. Лікарка Іванна Котурбаш, учасниця 29-ї Української антарктичної експедиції, влаштувала з подарунком, надісланим їй друзями-колегами з України, фотосесію серед снігів і криги Антарктиди.

«Ваш подарунок в Антарктику доїхав, – написала вона у посланні, адресованому друзям. – Хустка чудова! А фотосесія з нею особливе задоволення! І щиро сумую за нашою бригадою Червоного Хреста».

Водночас, канівчанка подякувала колезі з антарктичної експедиції – фахівчині з геофізики, яка її фотографувала у їх вільний від роботи час: «Анна Соїна, дякую за твоє терпіння із фотосесією на морозі – мінус 13»...

СНАЙПЕР З КОЗАЦЬКИМ ПРІЗВИЩЕМ НЕ МАЄ ЗАБОБОНІВ – «СРІБЛО» ВИГРАВ ІЗ «НЕФАРТОВОЮ» ГВИНТІВКОЮ

На Олімпіаді у Франції черкашанин Сергій Куліш, який здобув «срібло», стріляв зі старої німецької гвинтівки Вальтер», хоча нещодавно придбав нову.

З цією ж гвинтівкою на Олімпіаді у Токіо-2020 спортсмен теж ішов на медаль, але втратив її через курйоз – випадково вистрілив у чужу мішень. Куліш тоді отримав нуль балів за постріл і втратив шанси на нагороду. Пізніше він розповідав, що це сталося через гудзик, який розстібнувся: «Я відчув певний дискомфорт, але час ішов, треба було робити постріл...»

Попри ту історію, забобонів щодо своєї «токійської» гвинтівки не мав. Тож стріляв у Парижі з тієї ж гвинтівки, що й на Олімпіаді у Токіо. До нової ж гвинтівки просто не встиг придивитися: «Вона приїхала до мене недавно, і я не встиг її пристріляти. Це тривалий процес – треба підібрати патрони, стріляти з руки. Важкий процес, тому й залишив її. Забобони щодо старої гвинтівки? Ні, не було. Вона працює, це ж я (інколи) халтурю», – посміхається знаменитий черкашанин.

ОЛІМПІЙСЬКИЙ ПРИЗЕР З ЧЕРКАС МАЄ ПАТРІОТИЧНІ ТАТУЮВАННЯ, ЯКІ ВИКЛИКАЮТЬ ІСТЕРИКУ У ВОРОГІВ УКРАЇНИ

Журналісти видання підмітили цікаву річ: фактично всі малюнки тату на руках спортсмена-гімнаста з Черкас Іллі Ковтуна, який у серпні здобув «срібло» Олімпіади в Парижі, асоціюються з Україною: елементи тризуба, що складають разом слово «Воля», Батьківщина-Мати, соняшник і голуб. Крім того, на руці видно цитату Тараса Шевченка з поеми «Катерина»: «Кохайтесь, чорнобриві, та не москалі@ми»...

Видно й англійське слово НОМЕ (укр. «дім»), де замість літери «о» – карта України. Ближче до плечового суглоба – пташки, руки й сонце чи півмісяць, звірі, схожі на драконів. За словами Іллі, його татуювання на руці символізують Україну, свободу українців, нашу землю й рідний дім...

Олімпійський призер Ілля Ковтун став кумиром для дівчат з багатьох країн. Одна з причин – його схожість з британським актором Томом Холландом, який зіграв головну роль у голлівудському фільмі «Спайдермен». І якщо Том лише грав людину-павука з надзвичайними фізичними даними, то 21-річний гімнаст-черкашанин таким є насправді...

Одна з його лондонських прихильниць написала в Інстаграм, що чекає на дзвінок від українця по 24 години в день і сім днів на тиждень, а також підкреслила, що нічого страшного, якщо він не знає англійської мови, бо вона сама вже вчить українську і навіть до половини знає гімн України, яка на Олімпіаді-2024 здобула 12 медалей...

Одоначер: руйнівник Риму, на якого рівнявся Богдан Хмельницький

Вождем воїнів, перед якими впала велична Римська імперія, був предок українців?

НАТХНЕННІ ПРИКЛАДОМ ВЕЛИКОГО ВОЖДЯ

Літа Божого 1648 року, ушент розбивши польське військо під Корсунем, козаки гетьмана Богдана Хмельницького увійшли до Білої Церкви. І поки його воїни відпочивали перед новими битвами, гетьман сів писати універсал, який так і увійде в історію як «Білоцерківський» – із закликом до всіх українців лівого і правого берегів Дніпра готуватися до великої війни за волю...

У цьому Універсалі славний син чигиринської землі згадував не лише Черкаси, Корсунь, Чигирин, Трахтемирів, Кумейки, Переяслав, Полтаву та інші міста й містечка українські – він нагадав козацькому народу про... великий Рим, який колись брав їхній предок.

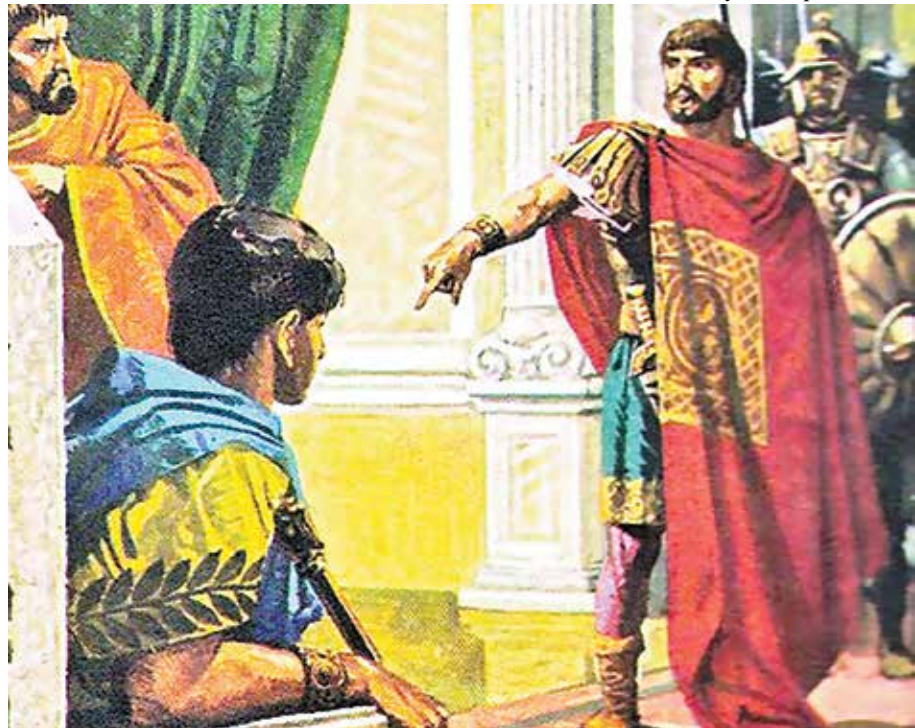
«Навіть Стародавній Рим (що може називатися матір'ю всіх європейських міст), який володів багатьма державами й монархіями і пишався колись своїми шістьмастами сорока п'ятьма тисячами війська, в давні віки взяла й чотирнадцять літ тримала далеко менша проти згаданої збірної бойова сила русів із Ругії, на чолі яких стояв тоді князь Одоначер, – сталося це в році 470 після Різдва Господнього. Отож ми йдемо за прикладом наших давніх предків, отих старобутніх русів, і хто може заборонити нам бути воїнами і зменшити нашу лицарську відвагу!» – писав гетьман Хмельницький до українців. Цим прикладом він хотів переконати: українці в усі часи з успіхом громили і чисельніших, і сильніших ворогів – розгромлять їх і нині.

Під проводом Хмельницького козаки дійсно зуміли повторити подвиги славних пращів: з меншими силами не раз били ворога, вкриваючи славою бойові знамена. Коли ж 6 серпня 1657 року славетний гетьман спочив у Бозі в своїй столиці, у Чигирині, його писар, виголошуючи промову над тілом Хмельницького, порівняв його з давнім завойовником Риму: «Милій вождю! Древній руський Одоначер!...»

ІМ'Я Й ПОХОДЖЕННЯ – ОКУТАНІ ТАСМНИЧИМ МОРОКОМ...

Ким же був Одоначер – вождь, який здолав найсильнішу імперію давніх часів і після цього сам правив Римом більше 13 років? У різних письмових джерелах різних часів і народів навіть ім'я його пишеться абсолютно по-різному: від найбільш розповсюджених Одоначер і Одоакр – до Одовахар, Одоахрос і Одокрехім...

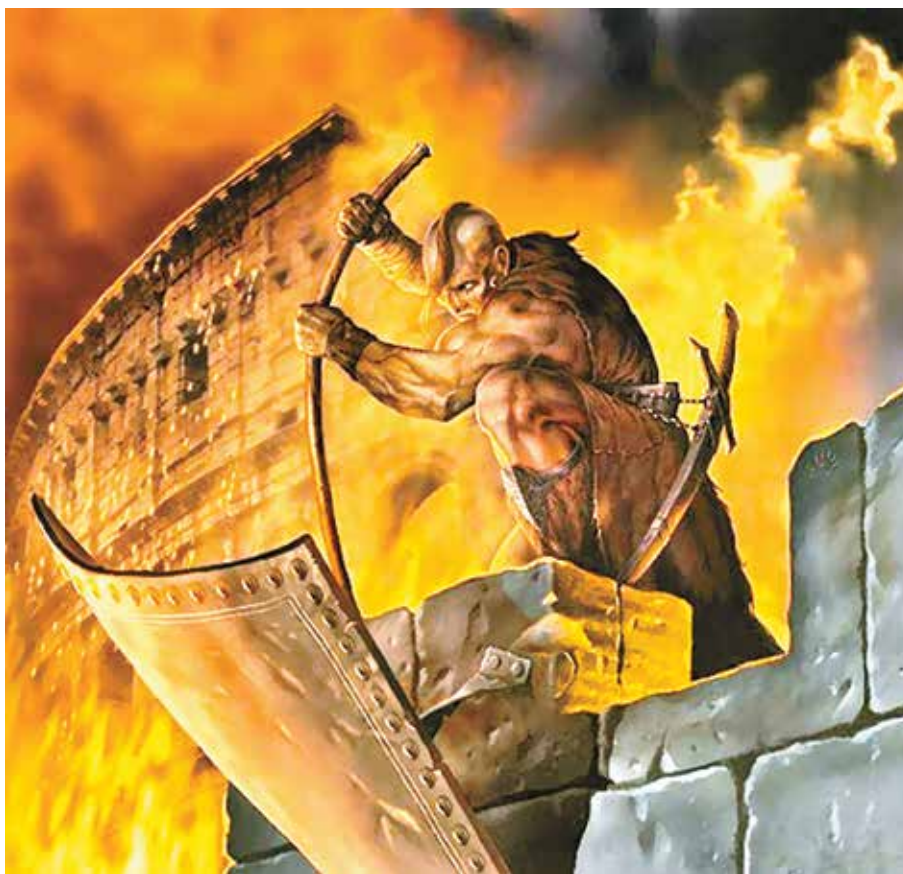
Свідчення того, що в його жилах текла не чужа сучасним українцям кров, знаходимо у багатьох середньовічних і на-

віть більш давніх джерелах. Хтось може зі скепсисом поставитися до прагнення українців «вписати у родичі» великого воїна й вождя – з недовірою говорити про свідчення як того ж гетьмана Богдана Хмельницького, так і літописця Самійла Величка, які писали про Одоначера як про давнього русича. Але навіть у давніх текстах італійською мовою від Мавро Орбіні, настоятеля монастиря католицького ордену бенедиктинців, знаходимо слова твердого переконання в тому, що Одоначер був слов'янином, а не германцем, як говорилося у

інших джерелах. А писалося це в монастирі на острові Млет, підвладному на той час Венеції – одному з осколків земель колишньої Римської імперії...

Ще цікавіші речі знаходимо у так званих «Хроніках Биховця» – одному зі списків литовсько-білоруського літопису, укладеного в першій третині XVI століття – більш як за сотню років до Хмельниччини. Описане у ньому переносить нас у події майже сім століть тому – 1429 року в Луцьку, де з

ініціативи Великого князя литовського Вітовта і за сприяння імператора Священної Римської імперії Сигізмунда зібралися на з'їзд монархи найвпливовіших держав тогочасної Європи. Літописець свідчить: коли

Вітовт запропонував включити українську і литовську шляхту до гербів польських, українська делегація у відповідь гордо заявила, що походить від древніх русів, які Рим взяли...

Зрештою, на знайденій у скельних катакомбах перших християн поблизу австрійського Зальцбурга кам'яній плиті з викарбованими на ній словами про події 477 року Одоначер згадується як «король рутенів», тобто прарусичів...

«ВАРВАР», ЯКИЙ ПРАВИВ ІМПЕРІСЮ, ЗБЕРІГ СЕНАТ І НАВЧИВ РИМЛЯН ГОВОРТИ СЛОВА «ВІТЕР» І «ХЛІБ»...

Олександр Ковалевський, український історик-науковець з канадського Ванкувера переконаний: Одоначер був сином одного з воєначальників війська іншого великого завойовника давнього світу, знаменитого вождя Аттілі.

Цікава деталь: полька за походженням, але народжена в Україні Марцеліна Даровська переповідала розказану їй батьком легенду про те, що вождь Аттіла був похований на території сучасного... села Шуляки в Жашківському районі Черкащини. Пані Марцеліна була засновницею багатьох католицьких монастирів в Україні та Польщі, пізніше беатифікована особисто Папою Римським. За життя товаришувала з поетом Адамом Міцкевичем і композитором Фредеріком Шопеном, перед її вчинками схилився в глибокій пошані письменник Генрік Сенкевич... Все життя

Марцеліна Даровська згадувала рідні Шуляки на Черкащині, де малою дитиною дівчинка всотувала в себе легенди цього краю і вірила у розповіді про те, що курган, який височив у полі неподалік від батьківського маєтку – це могила знаменитого воїна, вождя племені гунів Аттілі...

Та повернемося до постаті Одоначера, про якого вчений з Ванкувера говорить, що він – син воєначальника Едікона, який «розпочинав кар'єру» у війську Аттілі. За версією Олександра Ковалевського, після смерті Аттілі Едікон не – ребрався з території Подніпров'я у Карпати, де став князем племені білих хорватів. 469 року, після загибелі Едікона у битві проти остготів, князем стає його син Одоначер.

475 року Рим роздирали міжусобна боротьба, що завершилася подією, яку в наш час назвали б «збройним переворотом». Імператора Юлія Непота скинув з трону його ж воєначальник Флавій Орест – «путчист» проголосив новим імператором Риму... свого власного малолітнього сина Роmula Августа.

Скориставшись протистояннями всередині самого Вічного Міста, наступного, 476 року Одоначер збирає військо з рутенів-русинів і найманців-германців і вирушає в похід на Рим. Флавій Орест був убитий, а його син усунутий від влади. Дата перемоги вождя рутенів Одоначера і падіння перед ним імперії – 23 серпня (як тут не згадати, що нині 23 серпня українці святкують як День державного прапора?) Повторимо: було це 476 року, Хмельницький помилявся, коли говорив про 470-й...

Вищезгаданий настоятель монастиря, чернець і історик Мавро Орбіні у своїй праці «Царство слов'ян» писав: «Рим був такий наляканий його могутністю, що усе населення міста вийшло йому назустріч і вітало як царя римлян, віддавши слов'янину більше почесей, ніж будь-кому зі смертних...» З усіх давньоримських джерел, доступних йому на момент написання цієї праці (1601 рік), Мавро Орбіні вибирав слова, якими користувалися у повсякденні воїни Одоначера. Дуже багатьма з цих слів українці користуються й досі: *баба, біда, круг, легкий, хотіти (хотіти), їсти, зумби (зуби), спати,*

звати, балакати, страх, сестра, вода, пити, зима, птах, вітер, хліб...

Історик Олександр Ковалевський стверджує, що немає доказів того, щоб рутени тотально нищили надбання римської цивілізації – навпаки, новий володар Риму висловився за мирне співіснування захопленої ним Західної Римської імперії зі Східною – Візантією. На доказ цього він навіть відправив до Константинополя візантійському імператору завойовані символи імператора Риму – діадему і мантію. В самому ж Римі продовжували діяти звичні для нього інституції, включно з Сенатом, діяло також і римське право – так тривало 13 років його правління...

Проте 493 року підтримуваний візантійським імператором вождь остготів Теодорих заманив «на переговори» Одоначера, з яким перед цим довго і безуспішно воював і підступно вбив його під час бенкету з нагоди підписання «мирного договору»...

ЗАМІСТЬ ПІСЛЯМОВИ

Влітку 2011 року у російській газеті «Аргументы и факты» була опублікована гучна стаття, де стверджувалося, що Одоначер – «был русским по происхождению». Окрім того, в статті говорилося: «В наши тревожные дни начала XXI в., когда мир содрогается в конвульсиях кризисов, терроризма и «революций», сверхдержава Америка диктует свою волю. Если будет угроза России, то вдохновят ли нашу молодёжь для борьбы образы великих предков? Не затмила ли мышь Микки-Мауса образа Ильи Муромца?»

Але на тому якось і заглохла тема «русского» Одоначера, та й про «русского» Іллю Муромця вже якось незручно розповідати, коли абсолютно всі знають, що мощі його покояться в Печерській лаврі у Києві. Може, й не підніматимуть більше у Москві цю тему? Отямляться хоча б після того, як Путін у Парижі понарозказував був, що донька Ярослава Мудрого Анна – «русская», а президент Макрон продемонстрував, що у французькій школі його краще історії вчили – і з посмішкою сказав, що Анна взагалі-то з Києва, а світ же знає, що Київ – це Україна.

Хоча... У Москві ж досі примудряються «рассеяніном» називати навіть київського князя Володимира Великого...

Олександр БРАВАДА

АС ЗІ ЗВЕНИГОРОДЩИНИ

став героєм війни проти більшовицької Росії і легендою усієї Європи

Андрій КРАВЕЦЬ

Маріан народився 1897 року в селі Вільховець на Звенигородщині, в родині Стефана й Альбіни Ромейків.

Мав честь належати до давнього польського шляхетського роду, в гербі якого був птах із золотим кільцем у дзьобі й хрестом та підковою

в кігтях. Коли хлопець виріс, він став льотчиком-асом військово-повітряних сил незалежної Польщі, на озброєнні яких стояли переважно літаки, які мали таку ж назву, як птах на шляхетському гербі Ромейків – нічна чапля...

Загальноосвітню школу закінчив у Звенигородці, після чого навчався у Київському військово-інженерному училищі. Став одним із найкращих офіцерів тодішньої Російської імперії.

На момент більшовицького перевороту мав звання поручика царської армії і досвід служби у фінській фортеці Свеаборг та в гарнізоні поблизу латвійської Риги, а за військові заслуги був нагороджений орденом Святої Анни "з мечами й бантом на стрічці".

Коли ж більшовики скинули царя, поручик Ромейко влився до лав 1-го корпусу Війська Великопольського, очолюваного генералом Юзефом Довбор-Мушніцьким. Шляхтич зі Звенигородщини палко бажав боротися за незалежність Польщі від Москви...

У литовському Вільнюсі закінчив французьку школу пілотів і став одним із перших повітряних асів незалежної Речі Посполитої – служив у 4-ій розвідувальній ескадрильї. Брав участь у військових операціях, де польські й українські воїни билися разом проти московського ворога – похід в Україну і звільненні Києва та в спільній операції по захисту Варшави. За подвиги у боях проти більшовиків отримав звання капітана та срібний Хрест

Віртутті Мілітарі – найвищу військову нагороду Польщі "за мужність перед лицем ворога".

Після польсько-російської війни став підполковником, очільником Вищої авіаційної школи. Мав неодноразові відрядження до Італії, Франції та Чехословаччини, де обмінювався військовим досвідом із закордонними колегами. У квітні 1938 року був призначений військовим аташе Польщі в Італії – у Римі, керованою диктатором Муссоліні зустрів і звістку про те, що рідну Польщу розірвали навпіл війська нациста Гітлера і більшовика Сталіна...

Відтоді Маріан Ромейко йде в підпілля – під псевдонімом Мак він очолює польську розвідувальну мережу F-2, яка діяла на території окупованої німцями Франції. Розвіддані, передані до Лондона, допомогли союзникам якісно підготуватися до висадки десанту і початку військових дій проти німецьких підрозділів. Викритий гітлерівським "Абвером", Ромейко ледве встиг втекти до нейтральної Швейцарії...

Ще в часі польсько-російської

та Другої світової війни Ромейко став автором кількох художніх книг про авіацію та безлічі навчальних посібників для військових льотчиків, які довгі роки користувалися популярністю навіть за межами Польщі.

Після війни жив у Франції, США, Марокко й Австралії. До соціалістичної Польщі повернувся тільки у 70-річному віці – піддався на вмовляння очільника ПНР Владислава Гомулки. Вже тут йому присвоїли звання полковника.

1970 року Маріан Ромейко помер і був похований на цвинтарі у Варшаві. Незважаючи на тодішню залежність Варшави від Москви, польська преса вшанувала гідними некрологами того, хто був героєм війни проти Росії.

Москва цю "неповагу" проковтнула мовчки, бо героєм Ромейка вважала мало не вся Європа. Окрім вишезгаданих орденів Російської імперії та польських орденів – Хреста Віртутті Мілітарі, Хреста Доблесті і двох Хрестів Заслуг, уродженець Черкащини мав ще й один британський та два французькі ордени, чехословацький орден Білого Лева та сербський орден Білого Орла...

«БРОНЕЖИЛЕТУ» З ГЛАДКІВЩИНИ – БІЛЬШЕ ДВОХ З ПОЛОВИНОЮ ТИСЯЧ РОКІВ

Обладунок скіфського воїна, знайдений на лівобережжі Черкащини, став взірцем для реконструкторів світу

Цю знахідку зробила експедиція, очолювана Володимиром Григор'євим, видатним скіфологом, одним з творців Черкаської археологічної школи. Унікальне за своїм складом і збереженістю поховання скіфського воїна, виявлене 1983 року в кургані неподалік станції Гладківщина на межі тодішніх Золотоніського і Канівського районів Черкащини, містило повний набір озброєння скіфського вершника.

Крім меча, стріл і трьох наконечників списів, у похованні в кургані було знайдено пластинчастий панцир, що складався з панцирної сорочки з короткими рукавами, броньованого пластинами поясу, панцирних штанив, посиленого залізними пластинами наспинного щита-пелерини, а також залізного лускатого шолома.

Комплексу з Гладківщини судилося стати всесвітньо відомим завдяки виконаній у 1988 році натурній реконструкції професора Олександра Мінжуліна (реставратора знаменитої Скіфської пекторалі). Відтоді обладунок

воїна-скіфа із Золотоніщини часто відтворюється художниками у популярних українських та світових виданнях на тему історії скіфів.

Реконструйований обладунок став окрасою Скарбниці Національного музею історії України в Києві й притягує увагу екскурсантів з багатьох країн закордону. А оригінал обладунка разом зі зброєю і скелетом воїна знаходиться в експозиції Черкаського обласного краєзнавчого музею.

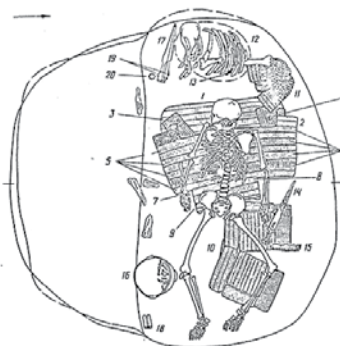
Особливо уважні відвідувачі дивуються... кульвовому отвору в «черепі скіфа». Причина зовсім не містична – це заміна, бо оригінальний череп загадково щез.

«Цей череп ми з Григор'євим знайшли під час розкопок біля качатника села Придніпровське Золотоніського району, – згадує учасник експедиції, нинішній директор Музею археології Середньої Наддніпрянщини (Черкаси) Михайло Сиволап, – Зрозуміло,

що череп пізній. Ми тоді у 1988 році якраз поряд копали з Григор'євим курган зі скіфською стелою і випадково знайшли цей череп. Зрозуміли, що це шанс замінити в експозиції череп, а оригінал відвезти в Київ на антропологічне дослідження. Григор'єв, як скіфолог, давно цього хотів... Через кілька років, після того, як антрополог Світлана Круц провела це дослідження, я особисто привіз оригінальний череп з Києва і передав до музею в Черкасах. Чому-то тоді не провели відразу заміни, а поклали череп у кімнату дофондового матеріалу. Пару років тому шукали цей череп у дофондовому, але його виявлено не було», – говорить Михайло Сиволап, єдиний живий учасник тієї чудової археологічної експедиції на лівобережжі Черкащини, яка виявила фактично найкращий у світі скіфський «бронеккомплект».

Реконструйований обладунок скіфа з лівобережжя Черкащини став окрасою Скарбниці Національного музею історії України в Києві

Професор Олександр Мінжулін, який реставрував обладунки, першим їх одягнув... На колажі він – зліва. На фото справа – археолог Володимир Григор'єв із знахідками з курганів у околицях Гладківщини. Між їхніми фото – замальовка поховання скіфського воїна, виконана під час археологічної експедиції чотири десятиліття тому...

ДОВІДКА

Вага екіпіровки сучасного штурмовика ЗСУ – бронезилета зі всіма додатковими захистами, шоломом, боекомплект, наплічником та «розгрузкою» з підсумками становить близько 30 кілограмів. Загальна вага обладунків скіфського воїна з шоломом сягала 23 кг. Плюс щит – от і та сама вага захисту, не рахуючи зброї...

СВЯТИТЕЛЬ З ЧИГИРИНА СТАВ ПЕРШИМ СВЯТИМ ПЦУ

Святитель Йосиф (Нелюбович-Тукальський) вшанований як ревний поборник єдності православної Церкви та великий благодійник. Майбутній Предстоятель Київської митрополії та перший святий ПЦУ народився в сім'ї православного шляхтича. Отримавши освіту у Києво-Могилянській академії, тривалий час навчався в Західній Європі, чернечий постриг прийняв у молодому віці.

Мав багато церковних звершень і пройшов багато випробувань до часу, коли восени 1663-го на соборі у Корсуні (сучасна Черкащина) був обраний на Київського митрополита. 1664 року несправедливо ув'язнений до Марієнбурга, де перебував під арештом до 1667 року. Та це лише сприяло зростанню авторитету митрополита Йосифа у середовищі православного духовенства, козацтва й української шляхти. Незважаючи на поділ України, продовжував вважатися митрополитом Київським, Галицьким та всієї Русі, і переважно самостійно вирішував усі питання церковного життя.

Як відомо, Київська православна митрополія споконвіку належала до Константинопольського патріархату. А митрополит Петро Могила першим дістав право носити звання «екзарха святого Константинопольського трону». Це звання мали після нього лише чотири митрополити часів Козацької держави. Йосип Тукальський-Нелюбович став одним з них - за підтримки та клопотання уродженця Чигирини гетьмана Петра Дорошенка 1668 року отримав грамоту, благословення та призначення від Константинопольського патріарха. Наступну подібну грамоту отримав тільки у 2019 році сучасний предстоятель ПЦУ - митрополит Епіфаній...

Під час Руїни гетьман Дорошенко зміг об'єднати два береги Дніпра під своєю булавою. Митрополит Тукальський також очолив Українську Церкву на обох берегах. Його обрання Київським митрополитом викликало ворожу реакцію у Москві та Варшаві, зверхності яких він ніколи не визнавав.

Визнаний патріархом Константинопольським канонічним предстоятелем всієї Православної Церкви в Україні та Білорусі, Тукальський оселився в козацькій столиці Чигирині. Великим патріотом був: створював школи, підтримував Києво-Могилянську академію, контактував із визначними діячами української церкви та культури, став автором пристрасних проповідей і послань, спрямованих проти польського і московського втручання у справи України, заборонив згадувати в молитвах московського царя і наказав поминати гетьмана Дорошенка. Ні за які «царські коврижки» не погодився на пропозиції Москви перейти під її «опіку» і залишав Київську митрополію в юрисдикції Царгородського патріарха. Та й усе вище духовенство заявляло, що «якщо приїде в Київ московський митрополит, то ми запромося в монастирях... Нам краще смерть прийняти, ніж митрополита з Москви!» Серце великого патріота України перестало битися 26 липня 1675 року. Відспівування відбулося у Троїцькому монастирі гетьманської столиці Чигирини, а саме поховання в церкві святих апостолів Петра і Павла. Коли у 1678 році турецька навала палила вогнем Чигирин, один з гетьманських гвардійців-сердюків врятував срібну раку з мощами шанованого народом святителя Йосифа з розбитої гарматними пострілами церкви – виніс до табору гетьмана Самойловича. Після цього святі мощі митрополита було перевезено до Мгарського монастиря на Полтавщині, де вони і зберігалися у належній пошані до приїзду у липні 1709 року Петра Першого. Цар московитів віддав нечуваний наказ – колесувати нетлінні мощі святителя. Але слава нетлінна належить не людям, а Богу, а Бог осміяним не буває. Раптом, у самий розпал блюзнірських приготувань, смертельний жах огорнув Петра і він у останню мить зупинив ката, змінив свій наказ іншим – замурувати нетлінні мощі у стіну, – щоб приховати від народу Божу славу...

У 2007-му році вдячні нащадки відкрили в Чигирині пам'ятник Нелюбовичу-Тукальському саме біля відбудованої церкви святих апостолів Петра і Павла. Восени 2021 року рішенням Священного Синоду святителя Йосифа (Нелюбовича-Тукальського) приєднано до лику святих. Святителю Йосифе, моли Бога за нас, за твій багатостраждальний народ та за перемогу нашу над мороком, що йде зі Сходу. Слава Христу! Слава Україні!

Підготував протоієрей Василь Циріль, настоятель Храму святих апостолів Петра і Павла ПЦУ, м. Чигирин

ДЕНЬ В ІСТОРІЇ 1 – 12 вересня

1 вересня 1722 р. народився філософ Григорій СКОВОРОДА.
1 вересня 1924 р. помер Остап ВАХНЯНИН, хорунжий УСС, педагог, учасник Української капели Олександра Кошиця.
1 вересня 2005 р. загинув Юрій МУРАШОВ, співголова комітету "Гельсінки-90".

2 – 9 вересня 1621 р. козаки гетьмана Петра КОНАШЕВИЧА-САГАЙДАЧНОГО розгромили турецьке військо.

2 вересня 1657 р. Івана ВИГОВСЬКОГО обрано Гетьманом України.

2 вересня 1952 р. в російському таборі смертників «Абезь» загинув Голова ради УНР в екзил, видатний вчений Іван ФЕЩЕНКО-ЧОПІВСЬКИЙ.

3 вересня 1914 р. склали Присягу добровольці Легіону Українських Січових Стрільців..

4 вересня 1920 р. Симон ПЕТЛЮРА затвердив «Інструкцію для військових агентів», яка регламентувала діяльність військових аташе УНР.

4 вересня 1938 р. для захисту суверенітету Карпатської України створено парамілітарну організацію «Карпатська Січ»

4 вересня 1985 р. у радянському концтаборі загинув поет Василь СТУС.

4 вересня 1991 р. над будинком Верховної Ради України піднято синьо-жовтий прапор.

5 вересня 1676 р. московити арештували гетьмана Петра ДОРОШЕНКА.

5 вересня 1882 р. народився Михайло ГАВРИЛКО, різьбяр, художник, скульптор, поет; четар УСС, начальник штабу Сірої дивізії Армії УНР, повстанський отаман.

6 – 15 вересня 1653 р. відбувся похід Тимоша ХМЕЛЬНИЦЬКОГО на Молдавію, під час якого в бою біля Сучави він був смертельно поранений.

6 вересня 1976 р. помер генерал-хорунжий Армії УНР Андрій ДОЛУД.

7 вересня 1921 р. загинула Віра БАБЕНКО, зв'язкова Катеринославського повстанкому, розвідниця 1-ї Олександрійської (Степової) повстанської дивізії.

8 вересня 1848 р. з'явилася відома Головної руської ради про організацію Української національної гвардії.

8 вересня 1950 р. московити розстріляли Івана РЕМБОЛОВИЧА, підполковника Армії УНР, старшину дивізії "Галичина", полковника УПА.

8 – 10 вересня 1989 р. відбувся Установчий з'їзд Руху в Києві.

9 вересня 1769 р. народився Іван КОТЛЯРЕВСЬКИЙ.

9 вересня 1863 р. народився Борис ГРИНЧЕНКО.

10 вересня 1929 р. помер Микола КОВАЛЬ-МЕДЗВЕЦЬКИЙ, генерал-поручник Армії УНР.

10 вересня 1967 р. помер Іван ЦАПКО, командир полку Окремої кінної дивізії Армії УНР, член Української вільної академії наук.

11 вересня 1864 р. народився Павло ГРАБОВСЬКИЙ, поет, публіцист, перекладач, революціонер-самостійник.

11 вересня 1894 р. народився Олександр ДОВЖЕНКО, письменник, художник, драматург і кінорежисер.

12 вересня 957 р. княгиня Ольга в Царгороді прийняла християнство.

12 вересня 1875 р. народився Олександр КОШИЦЬ, світової величини диригент, композитор і етнограф, чиє дитинство пройшло на Черкащині.